

24119			
K-sak 085/2019			
Saksbehandler: Kristian A. Moen			
Sakens hjemmelsgrunnlag: kommuneloven, forskrift om medvirkningsordninger			
Jnr. ref:	Arkiv:	Klageadgang: nei	Off. dok: ja

Mandat: Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse

Bakgrunn

De delene av ny kommunelov med medfølgende forskrifter som angår rådet direkte trådte i kraft ved konstituering av kommunestyret i 2019. Eksisterende mandat for rådet er laget ut fra tidligere lovverk og dermed utdatert. Sammensetning og navn på rådet er også endret i 2019.

Om saken

Kommuneloven § 5-13 *Reglement for folkevalgte organer* sier at Folkevalgte organer skal ha et reglement som fastsetter

- organets virkeområde og eventuelle vedtaksmyndighet
- tidsperioden som organet er opprettet for
- eventuelle andre sentrale bestemmelser om organets virksomhet.

Eksisterende mandat dekker disse tre punktene. Punktene som dekkes er hjemmel, sammensetning og oppnevning, formål og funksjon – herunder funksjon etter loven, sentrale verdier og organisering av møter, lover som er spesielt viktige, årsmelding, og viktige samarbeidsorganer.

I forslag til nytt mandat som ligger vedlagt er endringer merket rødt. Endringene som foreslås er en oppdatering som reflekterer ny kommunelov og vedtaket i k-sak 064/19 *Kommunestyrets interne arbeidsordning – behov for hjelpeorgan*.

I tillegg foreslås det å fjerne femte avsnitt under 3. *formål og funksjon*.

Overskriften over samarbeidsparter foreslås endret for å virke mindre ekskluderende

Vurdering

Den største praktiske forskjellen fra tidligere organisering av rådet er at det nå er fem faste medlemmer, mot tidligere sju.

Det har tidligere vært praksis at leder for rådet har hatt en aktiv rolle i saksframstilling. Det er også leder som har skrevet årsmelding. Dette kan formaliseres i mandatet, men er ikke tatt inn i forslaget.

Det har vært varierende antall møter i rådet. I mandatet står det at det skal være møter før hvert kommunestyremøte. Om det skal være det vil det i praksis bli mye hyppigere møteaktivitet enn det har vært de siste årene.

Femte avsnitt under 3. *formål og funksjon*: Første setning dekkes av avsnitt to og tre, og andre setning framstår som en overflødig spesifisering. Det må sikres rutiner som gir rådet reell mulighet til å påvirke utfallet av saker som angår dem.

Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har uttalt seg til endringene i sak 15/2019. Der vedtok de å følge rådmannens innstilling. I utkastet til nytt mandat som ble lagt fram for rådet var ikke avsnittet under formål og funksjon merket som fjernet. Det var nevnt i saksframlegget, men ble ikke kommentert i møtet. Overskriften over samarbeidsparter var ikke foreslått endret da rådet behandlet saken.

Vedlegg

- Mandat: felles råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne
- Forslag med endringer merket
- Særutskrift FREPF sak 15/2019: Mandat - revidering

Rådmannens innstilling:

Nytt mandat for felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse vedtas som framlagt.

Rødøy kommune, 11.12.2019

Kitt Grønningsæter
Rådmann

Kristian A. Moen
Konsulent

MANDAT

Felles råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne Rødøy Kommune

1. Hjemmel

Felles råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne er opprettet med hjemmel i: *LOV 2005-06-17 nr. 58: Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m. § 2, og LOV 1991-11-08 nr. 76: Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd [eldrerådslova] § 1.*

I Eldrerådslova § 4a og Lov om råd for menneske med nedsett funksjonsevne § 4, åpnes det for mulighet til å opprette et felles råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Rådet er å anse som et fast utvalg etter *LOV 1992-09-25 nr. 107: Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven), kapittel 2, § 10.*

2. Sammensetning og oppnevning

Rådet består av sju faste medlemmer. I henhold til Eldrerådslova § 4a skal kommunestyret selv vedta mandat og sammensetning av rådet. Eventuelle organisasjoner for eldre og for mennesker med nedsatt funksjonsevne har forslagsrett til medlemmer. Leder og nestleder oppnevnes av kommunestyret. I tillegg er det krav om minst 40 % kjønnsrepresentasjon.

Rådets funksjonstid følger valgperioden

3. Formål og funksjon

Jfr. Lov om råd for menneske med nedsett funksjonsevne § 1, skal rådet på vegne av kommunen sikre åpen, bred og tilgjengelig medvirkning i arbeidet med saker som er særlig viktige for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Jfr. Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd § 3, skal Eldrerådet være et rådgivende organ for kommunen.

Rådet er kommunens formelle rådgivende organ i arbeidet for likestilling, og målet er full deltakelse og likestilling for eldre og funksjonshemmede. Rådet skal varsle om forhold som er til hinder for at eldre og innbyggere med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta på alle områder i samfunnet. Rådet skal bidra til en universell utforming av samfunnet.

Rådet skal holdes løpende orientert om alle saker som er av særskilt interesse for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, og rådet skal tidligst mulig inn i behandlingsforløp. Rådet skal ha kopi av samtlige relevante saksdokumenter i de saker som tas opp, samt kopi av brev og møtereferat som kommer frem under saksbehandlingen.

Sentrale verdier i rådets arbeid:

- Valgfrihet, uavhengighet, selvstendighet og frihet. Alle skal ha rett til å gjøre egne vurderinger og prioriteringer.
- Likeverd, aksept for variasjon og for at alle mennesker har samme verdi.

Organisering av møter:

- Leder er møteleder. Ved lederens forfall ledes møtet av nestleder.
- Leder har ansvaret for å innkalle til rådets møter og sørge for hensiktsmessig saksframstilling.
- Rådet har faste møter før hvert kommunestyremøte og ved behov.
- Rådets uttalelser og tilrådninger skal skje på basis av vedtak i et møte. Møtene i rådet er åpne for alle, og skal kunngjøres slik at de som er interessert, kan få kjennskap til tid, sted og saksliste.
- Rådet er vedtaksfør når minst halvparten av rådets medlemmer/varamedlemmer er til stede.
- Rådets medlemmer har taushetsplikt etter forvaltningslovens § 13. Saker som er underlagt taushet ved lov eller etter vedtak i Kommunestyre, skal behandles under «lukket møte».
- Et rådsmedlem som mener seg å være inhabil, plikter selv å gi beskjed om dette. Inhabilitet kan også erklæres ved at andre stiller spørsmålet. Inhabilitet er hjemlet etter Forvaltningsloven kap. 2 og Kommunelovens kap. 7.
- Rådet samarbeider tett med administrasjonen gjennom sekretær som fører protokoll ved hvert møte.
- Kommunen dekker utgiftene til rådet og rådet skal disponere eget budsjett.

4. Lover

Rådet skal følge tett kommunens håndtering av saker i henhold til lovverket som er særlig viktig for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Noen viktige lover å nevne er:

- Plan og bygningsloven – Rådet skal medvirke aktivt i planprosesser som utøves av kommunen, andre offentlige organer eller private.
- Diskriminerings og tilgjengelighetsloven – Rådet kan påpeke forhold som rådet mener er brudd på eller i strid med bestemmelsene i loven. Dette kan tas opp med den rådet mener er ansvarlig eller direkte med Likestillings- og diskrimineringsombudet.
- Helse- og sosiallovgivningen – Rådet kan medvirke til og utvikle eller forbedre tjenestene som eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne som grupper skal eller bør ha etter helse- og sosiallovgivningen.

5. Årsmelding

Jfr. *Lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m. § 7* og *Lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd § 4*, skal det utarbeides årsmelding. Årsmeldingen skal legges fram for Kommunestyret og inneholde:

- Oversikt over rådets medlemmer.
- Antall møter og antall saker som er behandlet.
- Oversikt over hvilke fagavdelinger/sektorer/instanser som har sendt saker til rådet.
- Omtale av rådets uttalelser i de sakene som rådet har behandlet.
- Redegjørelse for i hvilken utstrekning rådets tilrådninger og uttalelser har blitt tatt hensyn til.
- Oversikt over de sakene som rådet har tatt opp på eget initiativ.

Årsmeldingen skal gjøres tilgjengelig på kommunens nettsider etter at den er behandlet i Kommunestyret.

6. Samarbeidsorganer

Rådet skal etablere nært samarbeid med funksjonshemmede og eldres organisasjoner

Noen viktige å nevne er:

- Statens råd for likestilling av funksjonshemmede
- Statens seniorråd
- Nordland fylkes eldreråd
- Rådet for likestilling av funksjonshemmede i Nordland
- Likestillings- og diskrimineringsombudet
- Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
- Pensjonistforbundet
- Norges Blindeforbund
- Hørselshemmedes landsforbund
- Astma- og allergiforbundet
- Norges Handikapforbund
- Dysleksi Norge
- Husbanken
- Miljøverndep. Sider om universell utforming
- Direktoratet for byggkvalitet
- Landsforbundet for kombinert syns- og hørselshemmede/døvblinde

MANDAT

Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse Rødøy Kommune

1. Hjemmel

Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse er opprettet med hjemmel i: *LOV-2018-06-22-83 Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 5-12, og FOR-2019-06-17-727 Forskrift om kommunale og fylkeskommunale råd for eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom (Forskrift om medvirkningsordninger).*

I forskrift om medvirkningsordninger § 4 åpnes det for å ha ett felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse *dersom det ut fra lokale forhold er nødvendig.*

2. Sammensetning og oppnevning

Rådet består av fem faste medlemmer. Kommunestyret vedtar sammensetningen av rådet. Rådet velger selv leder og nestleder blant medlemmene. Organisasjoner som representerer eldre eller personer med funksjonsnedsettelse har rett til å fremme forslag om medlemmer til rådet. Det er krav om minst 40% kjønnsrepresentasjon.

Rådets funksjonstid følger valgperioden.

3. Formål og funksjon

Jfr. Forskrift om medvirkningsordninger § 1, skal rådet på vegne av kommunen sikre åpen, bred og tilgjengelig medvirkning fra eldre i alle saker som gjelder dem, og personer med funksjonsnedsettelse i alle saker som gjelder dem.

Jfr. Forskrift om medvirkningsordninger § 2, er rådet et rådgivende organ for kommunen. Rådet har rett til å uttale seg i alle saker som gjelder dem, og disse sakene skal kommunestyret eller andre folkevalgte organer forelegge dem. Rådet kan også ta opp saker på eget initiativ. Rådet skal ikke behandle saker som gjelder avgjørelser om enkeltpersoner.

Kommunestyret skal etablere rutiner som sikrer at rådet mottar sakene på et så tidlig tidspunkt i saksbehandlingen at uttalelsene fra rådet har mulighet til å påvirke utfallet. Uttalelser fra rådet skal følge saken til det kommunale organet som avgjør saken.

Rådet er kommunens formelle rådgivende organ i arbeidet for likestilling, og målet er full deltakelse og likestilling for eldre og funksjonshemmede. Rådet skal varsle om forhold som er til hinder for at eldre og innbyggere med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta på alle områder i samfunnet. Rådet skal bidra til en universell utforming av samfunnet.

~~Rådet skal holdes løpende orientert om alle saker som er av særskilt interesse for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne, og rådet skal tidligst mulig inn i~~

~~behandlingsforløp. Rådet skal ha kopi av samtlige relevante saksdokumenter i de saker som tas opp, samt kopi av brev og møtereferat som kommer frem under saksbehandlingen.~~

Sentrale verdier i rådets arbeid:

- Valgfrihet, uavhengighet, selvstendighet og frihet. Alle skal ha rett til å gjøre egne vurderinger og prioriteringer.
- Likeverd, aksept for variasjon og for at alle mennesker har samme verdi.

Organisering av møter:

- Leder er møteleder. Ved lederens forfall ledes møtet av nestleder.
- Leder har ansvaret for å innkalle til rådets møter og sørge for hensiktsmessig saksframstilling.
- Rådet har faste møter før hvert kommunestyremøte og ved behov.
- Rådets uttalelser og tilrådninger skal skje på basis av vedtak i et møte. Møtene i rådet er åpne for alle, og skal kunngjøres slik at de som er interessert, kan få kjennskap til tid, sted og saksliste.
- Rådet er vedtaksfør når minst halvparten av rådets medlemmer/varamedlemmer er til stede.
- Rådets medlemmer har taushetsplikt etter forvaltningslovens § 13. Saker som er underlagt taushet ved lov eller etter vedtak i Kommunestyre, skal behandles under «lukket møte».
- Et rådsmedlem som mener seg å være inhabil, plikter selv å gi beskjed om dette. Inhabilitet kan også erklæres ved at andre stiller spørsmålet. Inhabilitet er hjemlet etter Forvaltningsloven kap. 2 og **Kommunelovens § 11-10**.
- Rådet samarbeider tett med administrasjonen gjennom sekretær som fører protokoll ved hvert møte.
- Kommunen dekker utgiftene til rådet og rådet skal disponere eget budsjett.

4. Lover

Rådet skal følge tett kommunens håndtering av saker i henhold til lovverket som er særlig viktig for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne. Noen viktige lover å nevne er:

- Plan og bygningsloven – Rådet skal medvirke aktivt i planprosesser som utøves av kommunen, andre offentlige organer eller private.
- Diskriminerings og tilgjengelighetsloven – Rådet kan påpeke forhold som rådet mener er brudd på eller i strid med bestemmelsene i loven. Dette kan tas opp med den rådet mener er ansvarlig eller direkte med Likestillings- og diskrimineringsombudet.
- Helse- og sosiallovgivningen – Rådet kan medvirke til og utvikle eller forbedre tjenestene som eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne som grupper skal eller bør ha etter helse- og sosiallovgivningen.

5. Årsmelding

Jfr. *Forskrift om medvirkningsordninger § 2*, skal det utarbeides årsmelding. Årsmeldingen skal legges fram for Kommunestyret og inneholde:

- Oversikt over rådets medlemmer.
- Antall møter og antall saker som er behandlet.
- Oversikt over hvilke fagavdelinger/sektorer/instanser som har sendt saker til rådet.
- Omtale av rådets uttalelser i de sakene som rådet har behandlet.
- Redegjørelse for i hvilken utstrekning rådets tilrådninger og uttalelser har blitt tatt hensyn til.
- Oversikt over de sakene som rådet har tatt opp på eget initiativ.

Årsmeldingen skal gjøres tilgjengelig på kommunens nettsider etter at den er behandlet i Kommunestyret.

6. Samarbeidsorganer

Rådet skal etablere nært samarbeid med funksjonshemmede og eldres organisasjoner

Noen eksempler på relevante samarbeidsparter:

- Statens råd for likestilling av funksjonshemmede
- Statens seniorråd
- Nordland fylkes eldreråd
- Rådet for likestilling av funksjonshemmede i Nordland
- Likestillings- og diskrimineringsombudet
- Funksjonshemmedes fellesorganisasjon
- Pensjonistforbundet
- Norges Blindforbund
- Hørselshemmedes landsforbund
- Astma- og allergiforbundet
- Norges Handikapforbund
- Dysleksi Norge
- Husbanken
- Miljøverndep. Sider om universell utforming
- Direktoratet for byggkvalitet
- Landsforbundet for kombinert syns- og hørselshemmede/døvblinde

Utskrift av møteprotokoll

for Felles råd for eldre og personer mer funksjonsnedsettelse i møte mandag 9. desember 2019 på rådhuset.

Av 5 medlemmer var 5 tilstede.

Sak 15/2019: Mandat - revidering

Rådmannens innstilling:

Felles råd for eldre og personer med nedsatt funksjonsevne gir følgende uttalelse i forbindelse med revidering av mandat for rådet.

Forslag fra Ingvild Karlsen:

Vedtar å følge innstillingen fra rådmannen.

Vedtak:

Som forslaget. Enstemmig.

Rett utskrift

Rødøy kommune, formannskapskontoret, 11. desember 2019

Kristian A. Moen